

Chambre des Représentants

SESSION 1962-1963.

21 MAI 1963.

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 4 août 1890 relative à la falsification des denrées alimentaires et portant, dans l'intérêt de la santé publique, des mesures en matière de denrées ou substances alimentaires et autres produits.

AMENDEMENTS

PRÉSENTÉS PAR M. LENOIR.

Article premier.

Modifier le second alinéa comme suit :

« Ce pouvoir implique la possibilité de prescrire des mesures d'interdiction et de fixer les conditions de composition auxquelles doivent répondre les denrées pour pouvoir être mises dans le commerce sous une dénomination déterminée. »

JUSTIFICATION.

Sans préjudice du pouvoir du Roi d'interdire l'addition ou la présence de toute substance reconnue nuisible à la santé dans les denrées et substances servant à l'alimentation et de son pouvoir de veiller à ce que les dénominations, sous lesquelles les denrées sont mises en vente, n'induisent le public en des erreurs préjudiciables à sa santé, il est inutile d'imposer aux industries alimentaires une uniformisation de dénomination et de composition.

Art. 3.

1) Au § 2, 1re et 2e lignes, remplacer les mots « les substances dont la présence dans ou sur une denrée alimentaire peut » par les mots : « les matières qui, sans être elles-mêmes des substances alimentaires usuelles peuvent, par leur présence dans ou sur une denrée alimentaire ».

Voir :

501 (1962-1963) :

— N° 1 : Projet de loi.

— N° 2 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1962-1963.

21 MEI 1963.

WETSONTWERP

tot wijziging van de wet van 4 augustus 1890 betreffende de vervalsing van levensmiddelen en houdende maatregelen, in het belang van de volksgezondheid, op het gebied van voedingswaren of -stoffen en andere produkten.

AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE HEER LENOIR.

Eerste artikel.

Het tweede lid wijzigen als volgt :

« Deze bevoegdheid omvat de mogelijkheid verbodsmaatregelen uit te vaardigen en de voorwaarden inzake samenstelling te bepalen, waaraan de waren dienen te beantwoorden om onder een bepaalde benaming in de handel te mogen worden gebracht. »

VERANTWOORDING.

Onverminderd de bevoegdheid van de Koning om de toevoeging of de aanwezigheid van iedere stof, waarvan de schadelijkheid voor de gezondheid bewezen werd, te verbieden in de waren en stoffen, bestemd voor de voeding, en zijn bevoegdheid er voor te waken dat de benamingen, onder welke de waren te koop worden geboden, het publiek op een voor diens gezondheid schadelijke wijze niet misleiden, is het overbodig de voedingsnijverheid eenvormige benamingen en samenstellingen op te leggen.

Art. 3.

1) In de tweede paragraaf, op de eerste en tweede regel, de woorden « de stoffen waarvan de aanwezigheid in of op een eetwaar gevolgen kan » vervangen door de woorden : « de zelfstandigheden die, zonder zelf een gewone voedingsstof te zijn, door hun aanwezigheid in of op een eetwaar gevolgen kunnen ».

Zie :

501 (1962-1963) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

— N° 2 : Amendementen.

JUSTIFICATION.

Des denrées alimentaires usuelles, tels le sucre ou le sel, sont utilisées comme agent de conservation; leur présence dans une denrée alimentaire a « des conséquences indépendantes, tant de leur valeur nutritive éventuelle que de leur teneur naturelle en vitamines ou en constituants aromatiques ou sapides ». Ce sont donc selon les termes du projet, des additifs.

Le Ministre serait ainsi dans l'obligation d'établir une liste démesurée d'additifs autorisés sinon le fabricant risquerait d'encourir le reproche de procéder à des additions non autorisées dans ses préparations. L'amendement obvie à ce double inconvénient.

2) Compléter le même § 2 par un 3me alinéa libellé comme suit :

« Ne sont pas considérées comme additifs, les substances ajoutées dont les caractéristiques chimiques sont identiques à celles d'un élément naturel présent dans une substance alimentaire non manufacturée. »

JUSTIFICATION.

Une substance qui se borne à reproduire un élément naturel présent dans les produits comestibles ne peut faire l'objet d'une présomption de nocivité.

Il serait d'ailleurs impossible de déterminer par l'analyse, si l'on se trouve en présence d'un produit « ajouté » ou d'une substance naturellement « présente ».

3) Compléter cet article par un § 6 (nouveau) libellé comme suit :

« § 6. — Sans préjudice de l'application des articles 1 et 2, l'article 3 ne s'applique pas aux additifs dont la présence n'est pas décelable à l'analyse de la denrée mise dans le commerce. »

JUSTIFICATION.

Tous les additifs sont prohibés légalement aussi longtemps que le Ministre ne les a pas nommément autorisés.

Certains éléments restent non décelables à l'analyse; ils resteront cachés mais présents dans les produits importés, tandis que notre industrie alimentaire nationale, soumise aux investigations sur place, supportera seule, le handicap de leur prohibition. Il importe de maintenir à nos industries alimentaires (et à tous les réseaux de distribution qui en dépendent), leur pouvoir concurrentiel vis-à-vis des industries similaires étrangères.

Au demeurant, les articles 1 et 2 donnent en tout temps pouvoir au Roi d'interdire telle substance dont la nocivité est certaine.

Art. 4.

Remplacer la dernière phrase par ce qui suit :

« Le recours contre la décision de radiation prise en vertu du § 5 de l'article 3 est suspensif. Il ne l'est pas dans les autres cas visés au présent article. »

JUSTIFICATION.

La radiation décidée en vertu du § 5 concernera des substances discutées. La radiation brutale, sans recours suspensif, peut signifier l'arrêt complet d'une production et la perte irrémédiable d'un marché.

Pour les substances dont la nocivité n'est pas douteuse, le Roi peut toujours user du pouvoir d'interdiction conféré par l'article 1er.

Art. 4bis (nouveau).

Insérer un article 4bis (nouveau) libellé comme suit :

« Il est institué auprès du Ministre qui a la Santé Publique dans ses attributions un Conseil Technique des Denrées alimentaires. »

VERANTWOORDING.

Gewone levensmiddelen zoals suiker of zout worden gebruikt als conserveermiddel; de aanwezigheid ervan in eetwaren heeft « gevolgen onafhankelijk zowel van hun eventuele voedingswaarde als van hun natuurlijk gehalte aan vitamines of aan aromatische of smaakgevend bestanddelen ». Luidens deze, in het ontwerp zelf gegeven definitie, zijn dat dus toevoegsels.

De Minister zou aldus verplicht zijn een bovenmatig lange lijst van geoorloofde toevoegsels op te stellen opdat aan de fabrikant niet het verwijt zou kunnen worden gemaakt niet-geoorloofde toevoegsels in zijn preparaten te hebben gemengd. Het amendement voorziet in dit tweevoudige bezwaar.

2) Dezelfde § 2 met een derde lid aanvullen, dat luidt als volgt :

« Als toevoegsels worden niet aangezien, de toegevoegde stoffen waarvan de scheikundige kenmerken identiek zijn aan die van een natuurlijke grondstof welke aanwezig is in niet vervaardigde eetwaren. »

VERANTWOORDING.

Een substantie die niets anders dan een reproductie van een in eetwaren aanwezige natuurlijke grondstof is, mag geen vermoeden van schadelijkheid opleveren.

Het ware overigens onmogelijk door middel van een analyse na te gaan of men met een « toegevoegd » produkt dan wel met een « natuurlijk aanwezige » substantie te doen heeft.

3) Dit artikel aanvullen met een § 6 (nieuw), die luidt als volgt :

« § 6. — Onverminderd de toepassing van de artikelen 1 en 2 is artikel 3 niet toepasselijk op de toevoegsels waarvan de aanwezigheid niet kan worden ontdekt bij de analyse van de in de handel gebrachte waar. »

VERANTWOORDING.

Alle toevoegsels zijn bij de wet verboden, zolang de Minister ze niet bij name heeft toegelaten.

Sommige bestanddelen kunnen niet bij analyse worden ontdekt; zij zullen onopgemerkt aanwezig zijn in de ingevoerde produkten terwijl alleen onze nationale levensmiddelenindustrie, die aan de plaatselijke controle is onderworpen, de nadelen van het verbod zal ondervinden. Onze levensmiddelenindustrie (en alle distributenetten die ervan afhangen) moeten kunnen blijven concurreren tegen de gelijkwaardige buitenlandse industrieën.

Trouwens wordt bij de artikelen 1 en 2 aan de Koning te allen tijde de macht toegekend om een stof te verbieden waarvan het schadelijk karakter vaststaat.

Art. 4.

De laatste volzin vervangen door wat volgt :

« Het beroep tegen de beslissing tot schrapping, die genomen werd krachtens § 5 van artikel 3, is schorsend. Het is niet schorsend in de andere bij dit artikel bedoelde gevallen. »

VERANTWOORDING.

De schrapping waartoe krachtens § 5 besloten wordt zal gelden voor betwiste stoffen. Een brutale schrapping, zonder schorsend beroep, kan betekenen dat een produktie volledig stopgezet wordt en een markt onherroepelijk verloren gaat.

Voor de stoffen waarvan de schadelijkheid niet twijfelachtig is kan de Koning altijd gebruik maken van de verbodsbevoegdheid, toegekend bij het eerste artikel.

Art. 4bis (nieuw).

Een artikel 4bis (nieuw) invoegen, dat luidt als volgt :

« Bij de Ministers onder wie de Volksgezondheid ressorteert wordt een Technische Raad voor de Voedingswaren opgericht. »

Ce Conseil est composé de représentants des industries alimentaires; il peut comprendre des représentants des Ligues ou Unions de Consommateurs. Le Roi fixe la composition de ce Conseil. Il en nomme le président et les membres et en approuve le règlement d'ordre intérieur.

Le Ministre de la Santé Publique consulte le Conseil et entend son avis avant de prendre des décisions en matière de denrées alimentaires relatives à la présente loi. »

JUSTIFICATION.

Les décisions à prendre en matière de sauvegarde de la santé publique doivent l'être en toute indépendance. Leur modalité technique peut néanmoins avoir de graves répercussions sur tout le secteur des industries alimentaires. Il est souhaitable de définir nettement une procédure de consultation en dehors du « Conseil Supérieur d'Hygiène », à qui il est tout aussi souhaitable de conserver une indépendance totale à l'égard des divers intérêts en présence.

Art. 14 (nouveau).

Ajouter un article 14 (nouveau), libellé comme suit :

« La présente loi entre en vigueur le lendemain de sa publication au Moniteur belge, sauf en ce qui concerne l'article 3 qui sera applicable un an après cette date. »

JUSTIFICATION.

L'entrée en vigueur de la loi dix jours après la date de sa publication au *Moniteur* risque, par une application hâtive de son article 3, de provoquer de sérieux désordres dans l'industrie.

Par contre, en prévoyant l'entrée en vigueur immédiate de son article 1er, on permettra au Roi d'édicter sans retard toutes prohibitions particulières au sujet de substances dont la nocivité lui paraîtrait dûment établie.

Deze Raad is samengesteld uit vertegenwoordigers van de voedingswarenindustrie; hij mag onder zijn leden de vertegenwoordigers van de verbruikersbonden of -verbonden tellen. De Koning bepaalt de samenstelling van deze Raad. Hij benoemt de voorzitter en de leden ervan en keurt het desbetreffend huishoudelijk reglement goed.

De Minister van Volksgezondheid raadpleegt de Raad en neemt kennis van zijn advies vooraleer hij met deze wet verband houdende maatregelen inzake voedingswaren treft. »

VERANTWOORDING.

De beslissingen ter vrijwaring van de volksgezondheid dienen volkomen onpartijdig getroffen te worden. Hun technische toepassingsvorm kan evenwel zware gevolgen hebben voor de voedingsindustrie. Het is wenselijk dat een raadplegingsprocedure uitgestippeld wordt buiten de « Hoge Gezondheidsraad » om voor welke laatste het behoud van een volledige onpartijdigheid ten opzichte van de verscheidene tegenover elkaar staande belangen evenzeer als gewenst voorkomt.

Art. 14 (nieuw).

Een artikel 14 (nieuw) toevoegen, dat luidt als volgt :

« Deze wet treedt in werking daags na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, behalve wat betreft artikel 3, dat een jaar na die datum van toepassing wordt. »

VERANTWOORDING.

Als de wet tien dagen na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* van kracht wordt, bestaat het gevaar dat de industrie door een overhaaste toepassing van artikel 3 met ernstige stoornissen heeft af te rekenen.

Door integendeel te bepalen dat het eerste artikel dadelijk in werking treedt, wordt het de Koning mogelijk gemaakt onverwijld alle bijzondere verbodsbepalingen voor te schrijven voor stoffen waarvan de schadelijkheid hem genoegzaam bewezen lijkt.

J. LENOIR.